

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedeje in praznike ter velja po pošti prejemar za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem dom za vse leto 4 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. Na naročbo brez istodobne vpošiljavate naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravnemu način se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Wahrmundova afera.

Na juridični fakulteti inomoškega vseučilišča predava kanonsko pravo profesor Wahrmund. Mož se ni nikdar aktivno pečal s politiko, marveč je živel zgodj znanosti in svojemu poklicu. Njegovo ime je bilo zato tudi širši javnosti do lanskega leta malodan neznamo. Lani je izdal Wahrmund znanstveno razpravo »Dokumente zur Geschichte der Ehe-rechtsreform in Oesterreich«.

V tej razpravi dokazuje Wahrmund na temelju znanstvenih raziskovanj, da je treba v Avstriji z ozirom na zastarelo dosedaj veljavno zakonsko pravo izvesti načelo ločitve cerkve od države, to se pravi, treba je uvesti prisilni civilni zakon, karšen je že uveljavljen skoro v vseh modernih, tudi katoliških državah. To svoje naziranje o potrebi, da se uvede obligatorična civilna poroka, natančuje Wahrmund zgodj z znanstvenimi in praktičnimi razlogi, kaže zlasti na nasprotja med cerkevnim in državljanškim pravom, ki so naravnost nepremostljiva. Pri tem pa se seveda ni malo ni dotaknil svetosti cerkvenega zakona. Ta vseskozi znanstvena razprava bi ostala za široko publiko brez dvoma docela neoprena, ako bi ne čutil Wahrmundov kolega Mayer, ki je klerikalni državni poslanec, dvomljive potrebe, napasti radi omenjene knjige svojega toverišča v parlamentu in ga podložiti denuncirati pred državno oblastjo. Na ta napad je Wahrmund odgovoril v javnem predavanju, ki ga je imel v Solnogradu in v katerem je nadrobno obrazložil svoje mišljenje. To predavanje je kasneje izšlo v tisku pod naslovom »Katoliško naziranje o svetu in svobodna znanost«.

Ta brošura, v kateri je učenjak povedal marsikatero bridko resnico, je klerikalci zadela v živo in v klerikalnih krogih je nastal silen vihar.

Ker so klerikale žal v Avstriji že skoro vsegamogocni, so dosegli, da je to brošuro zaplenilodržavno pravništvo na Dunaju.

Do tegamomenta jeimela Wahrmundova afera kolikor toliko interesu nemški značaj in baš iz tega razloga ji v listu nismo posvečali posebne pozornosti.

Da pa je ta afera izstopila iz ozkega interno nemškega okvira je krivda predvsem papeževega nuncijsa na Dunaju monsignora Granita de Belmonte.

Ta je interveniral kot diplomatiski zastopnik Vatikana pri ministru zunanjih del baronu Aehrenthalu ter

zahteval, da se Wahrmundu odstavi s katedre kanonskega prava, če, da je nedopustno, da predava cerkveno pravo na inomoškem vseučilišču profesor, ki se je sam izključil iz katoliške cerkve in ki zastopa v svojih delih in naukhi heretične nazore, ki izpodkovavajo avtoritetu cerkve in svetost vere.

S tem je papežev nuncij posegel v notranje zadeve avstrijske države, proti čemur je treba najodločneje protestirati.

Uvaževati je treba pri tem še, da je Wahrmund profesor na juridični fakulteti, na katero cerkev absolutno nima nobene ingerence. Ako bi bil Wahrmund učitelj na bogoslovni fakulteti, bi se dala intervencija Granita vsaj razumeti, ako tudi ne opravičiti. Da pa se je papežev nuncij osmeli, se aktivno vmešavati v naše notranje razmere, ne da bi ga vrlada takoj energično zavrnila, je dokaz, da smo v Avstriji res že srečno prijadrali tako daleč, da je pri nas papeževemu zastopniku dovoljeno vse, česar bi si nikdar ne smel dovoliti katerikoli drugi diplomatični zastopnik.

Klerikalizem je splaval, kakor se zdi, pri nas že res popolnoma na površje in se čuti že docela omnipootentega.

Ni še dolgo tega, ko so klerikalci uprizorili naskok na svobodo vseučilišč. Takrat so združene svobodomisne stranke v parlamentu sijajno odbitile naskok. Ta poraz so nemara klerikalci pozabili, sicer bi sedaj ne izvali novega, enakega konflikta, ki mora zopet združiti vse svobodomisne elemente k najodločnejšemu odporu.

Prepričani smo, da bo o tej stvari spregovoril parlament resno besedo z vladom in jo poučil, da so časi sramotnega konkordata že zdavnate potekli in da si zastopniki ljudstva enkrat za vselej prepovedujejo, da bi agent njegove svetosti Pija X. aktivno posegal v tok notranje avstrijske politike.

Najmanj, kar se mora zahtevati, je, da se Wahrmundu ne skrivi niti lasu in da se gospodu de Belmonteju pokažejo vrata kot »nadležnemu inozemu«, kakor ga je označil položaju docela primerno poslanec Seitz.

Iz proračunskega odseka

Dunaj, 19. marca. Včeraj je proračunski odsek vendar enkrat dobral proračun ministrstva zunanjih del. Razpravljalno pa se je največ o Wahrmundovi aferi. Italijanski klerikalni poslanec dr. Conci je skušal

Hrast je s temi besedami izbruhnil iz sebe ves srd, kar se ga je bilo nabralo v njem, markija pa so te ob dolžitve spravile kar iz umu.

»Obžalujem, da ste samo moj služabnik,« je zakričal marki in plabil pred Hrastom, »sicer bi vam bil na vaše nesramnosti že odgovoril z za ušnicami.«

Hrast se je zasmehjal. Kakor grom se je razlegal njegov glas po sobi. Obe roki je uprl ob boki in se kroholat.

»Vi — pa meni dali zaušnice, vi, črv ubogi, ki vas pohodim z eno nogo, da bi komaj malo sledu ostalo od vas?« je kričal Hrast. »Verjamem vam, da bi vam ugajalo, če bi mi mogni z zaušnicami zamašiti usta, a kaj ko veste, da ste mrlje v tistem trenutku, ko dvignete roko proti meni. To vam pa še povem, da je prava nesramnost, če se upa tak zakonomolomec, tak babjek in zapeljivec meni...«

Naprej ni mogel Hrast. Zastala mu je sapa. Vrata so se bila namreč nagločno odprla in v sobo je vsa zbegana in le za silo opravljena planila Klarica. Slišala je bila vpitje v markijevi sobi ležeči nad njenim stanovanjem; in spoznala je bila glas svojega moža in uganila vzrok prepiru, v istem trenutku že je pozabilo na vse ozire ter hitela naravnost v markijevi sobi, zakaj bala se je, da se zgoditi kaka nesreča.

opravljevati vmešanje papeževega nuncijsa v to afero, če, da ima Vatikan pravico do verskega in moralnega vplivanja na ves katoliški svet. V zaključnem govoru je rekel posl. Baron Morsey, da je tega uprava storila z olajšanjem mature usodenih korakov. — Potem se je začelo razpravljati o pospeševanju obriti. Po ročevalem dr. Hofmann-Wellehoff je izjavil, da je neobhodno potrebno, da se kmalu ustanovi osrednja zadružna blagajna. Govornik je predlagal več resolucij, v katerih se zahteva, naj se obrtno-pospesevalni svet sklice vsaj dvakrat na leto, v prihodnji proračun naj se postavi večji znesek za pospeševanje obriti, da se cimpreje izplača iz blagajniških prebitkov 800.000 K zavodom za pospeševanje obriti, naj se uradniki zavoda za pospeševanje obriti sprejmejo v državno službo itd. Prihodnja seja bo jutri.

Prihodnji ponedeljek pridejo na vrsto naučne zadeve. V parlamentarnih krogih govore, da se razprave v proračunskem odseku ne bodo končale do sredi meseca aprila; vsled tega namerava vlada predložiti parlamentu obenem s proračunom tudi proračunski provizorji. Najprej pa predloži vlada parlamentu zakon o rekrutih, ki se bo moral razpravljati nujno.

Slovansko-romanski blok.

Dunaj, 19. marca. Sedaj so začeli tudi nemški politiki resno računati ssnuočimse slovansko-romanski klubom. Nova kooperacija bo nastopala enotno v vseh jezikovnih zahtevah. Prvič nastopi pri razpravi o proračunu naučnega ministrstva. Pri tej priliki bodo koalirane stranke Slovenci, Hrvatje, Malorusi, Italijani in Rumuni predlagali pet resolucij, in sicer bodo zahtevali Slovensko pravno fakulteto v Ljubljani, Malorusi za sedaj utrakoviriranje vseučilišča v Lvovu, čez pet let pa ustanovite popolnega maloruskega vseučilišča; Hrvatje bodo zahtevali, naj se priznajo v tostranski državni polovici na zagrebskem vseučilišču napravljeni izpit za vejavne; Italijani bodo zahtevali popolno italijansko vseučilišče v Trstu; Rumuni pa aktiviranje stolice za rumunski jezik in za zgodovino na vseučilišču v Črnomorje.

V parlamentarnih krogih govore, da bodo tako koalirane stranke tudi pozneje v vseh narodnih stvareh nastopale enotno; namerava se baje celo ustanoviti iz teh frakcij posebno parlamentarno zvezo, katere člani

bi stali na temelju narodne avtonomije. Ako se ustanovite take zvezne posreči, bil bi to najmočnejši klub v parlamentu, ker bi štel kakih 80 poslancev.

Nova Frankova stranka.

Zagreb, 19. marca. Poslanec dr. Jos. Frank, njegov sin in dr. Vladimir Frank in šest drugih poslancev Starčevičeve stranke so izstopili iz kluba čiste stranke ter so se organizirali kot »hrvaska radikalna Starčevičeva stranka«. Glasilo nove stranke je »Hrvatska Hrvatotom«. Predsednik nove stranke je dr. Jos. Frank, podpredsednik pa pl. Pisačić.

Volilna reforma na Ogrskem.

Budimpešta, 19. marca. Minister grof Andrássy je izjavil nekemu dopisniku, da ima trden namen, predložiti volilno reformo zbornic še to spomlad, in sicer se lahko to zgodi v najkrajšem času, ker je načrt skoraj popolnoma izgotavljen. Edina ovira bi mogla biti le ta, ako zavzame obstrukcijo tak obseg, da bi parlament ne mogel delovati.

Srbska skupščina o Makedoniji.

Belgrad, 19. marta. Pri razpravi o proračunu ministra zunanjih del je naprednjak Marinković opozarjal, da je Anglia sprožila misel o avtonomiji Makedonije le zato, da parira nakane Avstro-Ogrske, ki jih zasleduje z želenico skozi Sandžak. Aehrenthalovo zagotovilo, da Avstro-Ogrska zasleduje s to želenico le gospodarske namene, ni odkrito srčno. Srbija se mora izreči ali se naj Makedonija razdeli po interesnih sferah ali pa naj dobi avtonomijo. Ministrski predsednik Pasić je odgovarjal, da bi se dalo žalostnim razmeram v Makedoniji odpomoči najbolje z določitvijo meji med posamnimi narodnostmi na podlagi znanstvenih preiskovanj. Priponiti je treba, da se Makedonija ne raztega tudi na Staro Srbijo, kjer je nad tretrimi srbskega prebivalstva. Politika o avtonomiji Makedonije naleti na nepremagljive ovire. To vprašanje je mogoče rešiti le z upoštevanjem makedonskih narodnosti.

Car o Port Arturu.

Petograd, 19. marca. Obenem s pomilovanjem generala Stössla je izdal car razglas na ar-

do. V razglasu pravi car, da je posadka branila trdnjava tako junaska, da je strel veli, toda nekateri krive so trdnjava sramotno predali. Vrhovno vojno sodišče je krive ob sodilo, obenem pa dognalo znova, da se je posadka pokrila s slavo, ter je hvaležna Rusija ponosa na svoje portarturške junake. — Z razglasom je hotel car ublažiti splošno obupnost, ki je zavladala nad rusko armado vsled razkritij iz portarturške obravnave.

Novi društveni zakon na Nemškem.

Berlin, 19. marca. Med parlamentarnimi strankami se je dosegel kompromis glede novega zakona o društih in zborovanjih. V kompromisu se določi daljša prehodna doba, najbrž za 20 let, ko se bodo smeli na zborovanjih v takih pokrajinalah, kjer je večina prebivalstva nemške narodnosti, zborovati tudi v nemškem jeziku. Po preteklu 20 let pa se bo moral na vseh shodih in zborovanjih razpravljati le v nemškem jeziku.

Boji v nemški Afriki.

Berlin, 19. marca. Večja ekspedicija nemških vojakov je zasedovala v puščavi Kolahari zloglasnega voditelja vstavev Kopperja. Pri spopadu je bilo ubitih 58 vstavev, a tudi vojaška ekspedicija je izgubila dva častnika in dva vojaka, a Kopper je z najdržnejšimi pristaši ušel.

Dopisi.

IZ Radeč pri Zidanem mostu. Komaj se je polegel hrup dejelnoborških volitev, že trkajo na vrata občinske volitve. Da se seveda tudi pri tej priliki deluje od strani napsotnikov na vse načine zahrbitno, je umetno, a da se poslužujejo osebnosti in drugih privatnih razmer, se nismo nadejali. Toda na spomin nam pride ostudno pisarenje »Slovenca« ob priliki lanskih državnoborskih volitev o tukajšnjem visokošole, katerega osebne in družinske razmere so včasih po predelih omenjenega nazadnjaškega lista, ker neče trobiti v njihov rog. Nismo sicer navade familjarne oziroma osebne zadeve raznašati po javnosti, in bi se tudi neradi posluževali, toda struna se tako dolgo napenja, da poči. Svetovali bi radi tega dopisniku klerikalni listov, ki se hoče menda tudi prištevati akademikom, naj se brzda in nikari

»Dalje vas prosim gospod mariki,« je dejal Hrast, »da me koj v tej uri pustite iz službe. Zapustil bi rad še danes ta kraj. Uvideli boste, da meni in moji ženi ni več mogoče prebivati pod to streho.«

Naglo je storil marki dva korača proti Hrastu. »Gospod Hrast, nimam pravice vas zadrževati. A dovolite mi prošnjo. Ne bodite krivčni svoji ženi, ki je tako plemenita in vzvišena, da bi se ji morale klanjati kronane glave. Jaz sem bil tako nesrečen, da sem vasi soprog provzročil mnogo gorja...«

»Ne bojte se za Klarico,« je z mirno odločnostjo izjavil Hrast. »Od mene sicer ni odvisno, da bi bila srečna, a maščeval se ne bom, da ljubi vas, gospod marki. Iz mojih ust ne bo slišala žal besede, zakaj jaz jo vzdile vsemu ljubim.«

Obrnil se je k Klarici. Nežno ji je položil roko okrog rame in ji po magal vstati.

»Pojdiva Klarico.«

S težkimi koraki je šla Klarica ob strani svojega moža proti izhodu. Pri vratih se je ustavila. Ozrla se je na markija. Vsa njena ljubezen, vesnje obup, vsa njena duša se je svetlikala v tem edinem pogledu.

»Bodite srečni,« so dilihile njene ustne komaj slišno in vrata so se zaprla za njo.

(Dalje prihodnjih.)

LISTEK.

Ljubezen Končanove Klarice.

XIX.

(Dalje.)

Hrast je bilo malo mar za plemstvo in za častno besedo markija d' Aureville. Videl je v markiju samo dolženca, v pazniku Jurju pa pričo in prijatelja, ki bi zanj dal če treba tudi svoje življene.

»Lahko zaničujete Jurja, kakor hocete, gospod marki,« je dejal Hrast, »je njen sprehab v gozdu, kako ste se ji vsiljevali in jo zapeljavali. Videl vas je na svoje oči in slišal je, kaj ste govorili z mojo ženo. In tudi vas je opazoval on dan, ko ste se za Klarico vtihotapili v moje stanovanje. Tudi takrat ste mojo ženo nadlegovali s svojimi zapeljivostimi in ste jo pre-

<p

ne hodi preveč na soncu; kajti mimo, katero nosi na svoji »brichtni« glavici, bi se le utegnilo enkrat stotiti. Najprvo naj pred svojim prago pomede, kjer ima itak dosti opravila, da se mu ne bode očitalo in še celo od očeta samega dejanje, ki je s kazenskim zakonom v sorodu in nikakor ne odgovarja »akademični« časti. Morda stopa iz juridične teorije v praksu; vsekakor mu pa kaj tega ne bi prineslo posebnih »lavovirik«. Za danes samo toliko! Če pa ne bo nehal s svojimi umazanimi napadi po različnih »resnicoljubnih« listih à la »Domoljub«, navili bomo druge strune.

Slovensko osrednje čebelarsko društvo za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko

je imelo včeraj dopoldne v veliki dvorani »Mestuega doma« letoski redni občni zbor ob primerni udeležbi. Otvoril ga je predsednik gosp. Gustav Pirc, ki je prav prisrčno pozdravil zborovalec zlasti one, ki so prišli iz sosednjih dežel, predvsem one iz Štajerske. Društvo praznuje letos 10 letnico svojega obstoja in je torej letoski občni zbor pomemben dan zanje. Iz majhnih začetkov enega se je v prvem desetletju svojega obstoja društvo razvilo v velik paj. Ima že lepo število delavnih podružnic. G. govornik želi, naj bi občni zbor prinesel slovenskemu čebelarskemu obilno uspehov in ga otvarja.

Nato je poročal o delovanju društva tajnik g. Zirkelbach, ki je najprej v kratkem podal nekoliko njegove zgodovine.

Kmetijska družba kranjska je sklicala na dan 8. novembra 1897 v Ljubljano čebelarski shod, na katerem se je ukrenilo ustanoviti »Slovensko čebelarsko društvo« za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko s sedežem v Ljubljani. Na tem shodu se je nadalje sklenilo, naj društvo izdaja vsak mesec strokovni list, katerega naj dobiva vsak društvenik zastonj. Prvi občni zbor »Slov. čebelarskega društva« se je vršil 24 jan. 1898. Za predsednika je bil izvoljen ravnatelj v Marijanšču, profesor dr. Frančiček Lampe.

Društvo je društvo štelo prvo leto 330. Komaj si je pa nabrao par sto goldinarjev premoženja, že ga je zadevala huda nesreča. Blagajnik bogoslovci Germovnik je poveril vse premoženje, med tem 450 gld. podporo kmetijske družbe, in pobegnil iz Ljubljane.

Na smrt bolnemu društву je prisokil na pomoč tedanji podpredsednik, ravnatelj c. kr. kmetijske družbe, velezaslužni gosp. Gustav Pirc. Nadvuševal je odbornike, naj ne zgube poguma. Izposloval je pri c. kr. kmetijski družbi zopet 250 gld. podporo, da so se lahko pokrili do malega vsi dotedanji stroški.

Leta 1899 je bil izvoljen za predsednika g. Fran Črnagoj, ki je za dobro stvar neumorno deloval in premagal vse ovire. Vsed preoblega posla je odložil neumorno delavnji g. Črnagoj predsedstvo leta 1905. Na njegovo mesto je bil izvoljen ravnatelj c. kr. kmetijske družbe, g. Gustav Pirc, kateri predseduje še zdaj.

Mati društva je c. kr. kmetijska družba, oče pa nje ravnatelj g. Gustav Pirc. Vseh 10 let sta skrbela za naše društvo kakor oče in mati za svojega otroka. V znak hvalenosti je imenovalo društvo ravnatelja g. Gustava Pirca za svojega prvega častnega člena. Takrat je bil izvoljen častni članom tudi državni in deželni poslanec g. Povše v Zahvalo za zasluge za društvo.

Iz poročila o delovanju društva in njegovega odbora v preteklem poslovnem letu je posneti.

Organizaciji čebelarjev je posvetilo društvo v preteklem letu precej dela. Ustanovilo je 6 novih podružnic. Vseh podružnic je sedaj 22. Na novo so ustanovljene v Idriji, v Št. Janžu, v Krki pri Zatičini, v Ilirske Bistrici, v Gornjem Tuhinju in v Brsljaju pri Novem mestu.

Za izobrazbo čebelarjev je društvo skrbelo v polni meri. Priredilo je 23 poučnih shodov v sledenih krajih: v Jelčinem vrhu pri Idriji, v Dobropoljah, v Logatu, v Št. Jerneju na Dolenjskem, v Št. Janžu, v Krki pri Zatičini, v Preserju, v Brsljaju pri Novem mestu, v Št. Vidu pri Zatičini, v Toplicah, v Horjulu, v Metliki, v Gor. Tuhinju, na Vrhniku, v Smarju, v Velikih Laščah, v Kopanju, v Škofji Loki, na Krki, v Dol. Logatu, v Kamniku in v Rakovniku pri Medvodah.

Poleg teh shodov je bil pol-dnevni poučni tečaj na Primorskem pri Kranju in celodnevni poučni tečaj pri podpredsedniku g. Antonu Žnidariču v Ilirske Bistrici.

Predavatelji so bili gg: Anton Likozar, nadučitelj v Ljubljani (predaval na 24 shodih); Mihael Verbič, nadučitelj; Luznar, nadučitelj; Lovšin, predsednik ribniške po-

družnice (predaval vsak na enem shodu); Rojina, urednik »Slov. Čebelarja« in nadučitelj (predaval na štirih shodih), in podpredsednik Anton Znidarič (predaval na dveh shodih).

Jako važen korak je drštvo na redilo z ustanovitvijo opazovalnih postaj, katere vodi g. podpredsednik Anton Znidarič. Nekaj jih je ustanovljeno na lastne stroške, nekaj na društvene.

Na lastne stroške so se med letom ustanovile opazovalnice v Il. Bistrici, v Strugah pri Dobropoljah, v Podgorju pri Kamniku, v Toplicah in v Ljubljani (na Kranjskem) in v Na-brežini (Primorsko).

Na društvene stroške: v Krški vasi, Metliki, Postojni, Ljubevču pri Idriji in v Boh. Bistrici, vse na Kranjskem.

Članov je štelo društvo koncem leta 1907 728. »Slovenskega Čebelarja« se je razpoložil 1250 iztisov, in sicer 728 članom pripadajočim osrednjemu kranjskemu društvu in 502 iztisca štajerskemu društvu, ki se je izbrala za svoje glasilo »Slov. Čebelarja«.

Osrednji odbor je imel šest sej. V teh sejih je odbor dovoljeval razne podpore, podpiral prošejo in se sploh potezaval za čebelarske koristi. Odločno je nastopil proti obreklijemu članku, pribrojenem v nemškem čebelarskem listu »Der Deutsche Imker aus Böhmen«, kjer se sumniči, da se zanaša s Kranjskega guiloba, hoteč s tem škodovati kranjski čebelarski trgovini.

Ker vlada ni ničesar ukrenila na izročeno resolucijo, sprejeti na občnem zboru dne 22 februarja 1906, glede brezvestnega ravnanja medarjev, obrnil se je odbor na državnega poslanca Kreka, ki je interpeliral poljedelskega ministra, da je deželnna vlada takoj izdala preporebni ukaz.

To poročilo se je vzel brez ugovora na znanje.

Poročilo blagajnika je podal g. I. N. Babnik, uradnik »Gospodarske Zvezze«.

Društvo je imelo preteklo leto nad 1200 članov. Da se je društvo tako lepo razvilo, se ima zahvaliti svojemu predsedniku g. Pircu, ki mu je izposloval izdatnih državnih podpor in mu stal v kritičnih momentih z dobrimi sveti na strani.

Računski zaključek za dne 31. dec. 1907 izkazuje 4655 K 66 h dohodkov (ostanek gotovine iz 1. 1906 1191 K 62 h, udmina 2002 K 49 h, državna podpora 1000 K) in prav toliko stroškov. V blagajni je ostalo samo 5 K 68 h preostanka. Rezervni zaklad znaša 1421 K 41 h.

Poročilo predsednikov sta podala nadučitelj g. Petrič in profesor g. Verbič. Eden kot drugi sta poudarjala, da kljub večkratnim prošnjam in zahtevam nista mogla pravljiti blagajnika do tega, da bi bila našla račune v redu. Stavila so se sledeča vprašanja: Kje so obresti od 1817 K kot ostanka iz leta 1905? (Opomniti je, da sta bila preglednika izvoljena šele na lanskem občnem zboru, dočim preje ni bilo nikdar nobenih preglednikov in sta kar na občnem zboru dva člana v par minutah »pregledala« vse račune in kujige. Lani izvoljena preglednika sta imela pregledati knjige in račune za leti 1906 in 1907.) Kje so obresti od 1191 K 62 h kot ostanka iz leta 1906?

Zakaj je spremjal blagajnik bilance? Ko sta preglednika prvič pregledala računski sklep, je bilo za leto 1907 4628 K 33 h dohodkov, zdaj pa jih je 4655 K 66 h. G. profesor Verbič je odločno izjavil, da konto pošte hraničice, ki ga navaja blagajnik, ni pravi. Računski zaključek za leto 1906 sta preglednika sicer potrdila, onega za leto 1907 pa nista in ne moreta, dokler se ne pojasniti ta in ona postavka.

Blagajnik g. Babnik je vsled teh besedi silno vzročil. Metal je blagajnično knjigo ob mizo in kričal, da si sprevodevske vsako natolocenje on, ki je doslej popolnoma zastonj in tako nesebično opravljaj blagajnički posel že pet let in ni bilo nikdar nobenega spotikljaja zoper to. Tožil je, da sta ga preglednika tokrat mučila s svojim pregledovanjem in zaradi njih se je izgubilo nekaj obresti, ker je zaradi njiju (!) imel denar doma. Sicer pa ni, da bi nosil vsak krajcer posebej v hraničico! (1191 K je že precej krajcarjev!) Da je napravil dvojno različno bilanco, nič ne de, ker je končni uspeh faktično isti!

Ko je nato g. Petrič oposoril blagajnika, kje so obresti od ostale gotovine iz leta 1905 v znesku 1817 K, vstal je predsednik g. Pirc in dejal, da o računih za leto 1906 ne pusti razpravljati, ker so potrjeni od predsednikov.

G. Žnidarič je predlagal, naj se ne razpravlja o računskem zaključku za leto 1907 in predlaga konec debate.

Predlog, dan na glasovanje je bil sprejet s 17 proti 10 glasovom — več članov se ni udeležilo glasovanja

— računi se bodo pa še enkrat pregleali od preglednikov, ki bosta poročala o tem na prihodnjem občnem zboru.

Nato so se vršile volitve.

G. Bukovic je predlagal, naj se izvoli za predsednika zopet ravnatelj g. Pirc, kar je bilo sprejet z viharnim poskjanjem.

G. Pirc je izjavil, da na noben način ne more sprejeti izvolitve, isto sta izjavila g. Babnik in g. Črnagoj. Na ponovne prošnje je pa g. Pirc vseeno prevzel predsedništvo, rekel pa: Pri današnjih grdi razmerah ne maram, da se moje ime nemarino imenuje. Včasih sem bil ponosen, da so me napadali, a zdaj sem preponosen, da bi se pustil napadati tam, kjer storim svojo dolžnost. Danes še prevzemam predsedništvo, zapomnite si pa: Prišel bo čas, ko bom nemogoč, ko bom na petu. V Vašo korist bo, če me takrat ne bo na predsedniškem mestu.

Za podpredsednika je bil nato izvoljen tvořenec g. Žnidarič iz Il. Bistric, v odboru pa gg: Babnik, Črnagoj, Likozar, Verbič in Zirkelbach. Namestnika sta gg. Jakob Babnik iz Šiška in Strgar iz Bitna v Bohinju, preglednika ravnatelja pa gg. nadučitelja Kavčič in Petrič.

Pri točki razni predlogi in nasveti je vložil g. Logar iz Il. Bistric predlog, naj izda osrednji odbor primerna splošna skupna navoda za poslovanje podružnic. Odboru se je dal nalog, da izdelal taka pravila.

G. Bukovic je želel, da bi društvo priejalo po slovenskem Koroškem predavanja in ustanavljal podružnice. Govornik hoče hoditi tja predavat. Nasvet je bil sprejet z odobravljencem.

G. Virant je želel, naj bi društvo izdalo članom diplome. Sklenilo se je, da se to zgodi, samo vsak, ki bo hotel imeti diplomo kot spremjevico, bo moral povrniti stroške zanjo.

G. Merhar je vprašal, kaj je s čebelarsko razstavo. Odgovorilo se je, da je zdaj ni mogoče privediti, ker ni denarja zato.

Ko se je nato izrekla zahvala dež. odboru za brezplačno stalno prepustitev sobe za inventar, mestnemu magistratu za brezplačno prepustitev dvorane za zborovanje, dr. Kreku za interpeliranje poljedelskega ministra glede brezvestnih medarjev, podpredsedniku za vodstvo opazovalnih postaj, Likozarju za predavanja, bivšemu odborniku Jarcu — je bilo zborovanje končano.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 20. marca.

— Kompromisna pogajanja zastavljajo reforme za deželni zbor kranjski so se vršila do dni pri deželnem predsedstvu v Ljubljani, a niso imela uspeha. Zdaj so zastopniki vseh treh deželnozborskih strank poklicani na Dunaj k ministrskemu predsedniku Becku.

— Deželni zbor kranjski bo sklican že čez kakih osem dni na kratko zasedanje, najbrže samo, da se konstitira, ker gg. Detela in Grasselli nista več člana deželnega zobra in je treba, da se čimprej izvolijo novi deželni odborniki.

— Kdo bo deželni glavar na Goriškem? — Dr. Pajer ima med Lahi precej nasprotnikov, in sicer na klerikalni in liberalni strani. Najbrže pa mu na njegovu staru leta ne storijo tega, da bi ga vrgli, marveč se ves vihar za kulisami proti njemu poleže tako, da bo zopet deželni glavar. Namestnik glavarja bi bil rad zopet dr. Gregorčič, da bi se zopet baha: češ, kaj pomaga, če so zmagali moji nasprotniki, čast podglavarja pa je pripravila vendarle zopet meni. Gregorčič miga in išče zvez, da bi dosegel svoj namen. Toda to se ne sme zgoditi!

— Na Goriškem je bil izvoljen dr. Franko v Sveti Juriju v Ljubljani. Sveti Jurij je vseleposestvu in v splošni kurirji. Svoj mandat v večkratnem je dočil. Nove volitve bodo v kratkem. Cuje se, da utegne biti sklican goriški deželni zbor prav kmalu.

— Otvoritev II. državne gimnazije v Ljubljani. Kar na tihem, nekako pod roko, je bilo včeraj blagovljenje novega poslopja II. državne gimnazije. Na to šolsko slavnost je bilo povabljen samo uredništvo »Laibacherie«, dočim so bila uredništva slovenskih listov izključena. O otvoritev slovenskega zavoda naj bi slovenski listi ne smeli poročati. Sploh se je storilo, da bi ta slavnost ne imela slovenskega značaja,

kakor se sploh vidi, da je ta slovenski zavod nemškatarski naši vladni pravni trn v peti. V uhodu je vzdajana spominska ploča. Človek bi pričakoval, da bo spominska ploča v slovenskem zavodu slovenska. Tako je bilo primerno in pravijo, da se nakaže obenem s pomakniti vještih mest v višje razrede dejavnostne doklade praktikantom vsem brez izjeme — kakor lansko leto — tudi letos draginjska

ostoti so izostali officialni reprezentanti vlade. Na otvoritev ljubljanske realke je prišel svoj čas učni minister sam, na otvoritev slovenske gimnazije pa ni bilo ne barona Schwarza, ne šolskega referenta Kalteneggerja, nego sta poslala kot zastopnika deželnega predsedstva nekega Praxmara ter, ki menda v Kalteneggerjevi predobi uraduje, Officialni govor na otvoritvi tega slovenskega zavoda so bili — dvojezični, prav kakor bi bila nemščina že avstrijska »Staatssprache«. Seveda so se ti officialni govorji kar cedili same lojalnosti in vernosti, in so napisali samo predpisani vtisk. Da bi se slavnosti čim zanesljivej vzel slovenski značaj, je bilo dijakom oblastveno prepovedano klicati »Živio«. Toda kaj pomagajo take prepovedi, če udari kdo na struno, ki vzbuji v mladih sreih navdušenje. Nastopil je kot govornik tudi osmošolec Uratnik. Govoril je dobiti bolj kot vsi govorniki in razvne dobiti v raznem dnevu.

— Zadruga gostilničarjev, kavarnarjev itd. v Ljubljani bo imela 27. marca v dvorani »Mestnega doma« ob 2. popoldne svoj občeni zbor. Klerikalec Dachs agitira že zdaj strastno, da bi za načelnika ne bil več izvoljen g. Tosti, ki je vedno z vitem, vestno in spremno zastopal korist gostilničarjev in si za to stan pripomnil resnični zasluge. Vzrok tej agitacije je nizkotno maščevanje radi holiške podpore Dachsovi ženi. G. Tosti in drugi odborniki so varovali korist zadruge in zato bi jih zdaj Dachs rad odstranil in spravil zadrugo v roke svojih ozjih prijateljev. Za načelnika kandidira Avguština Zajca, ki ga pač noben človek ne smatra za resnega. Če so Zajcu v Ljubljani že ta prevroča, naj se gre pa se on kopat v Savo, a tega govorilci, kavarnarji itd. vendar ne bedo dopustili, da bi jih komandirala Zajc v Dachs. Danes je zadruga važna korporacija, ki ima vpliv in takoj korporacijo volijo pametni člani samo razumne in zanesljive možnosti pa prijetje svojih sovražnikov. Naj gostilničarji le premislijo, kolikom obupnim eksistencam so klerikalec že obljudili gostilničke concepcije, da so volili z njimi. Če bi Zajc v Dachs dobila zadrugo v roko, bi jih klerikalec lahko pripravil do tega, da bi se moral zavzemati za urešnjenje njihovih obljuž.

— Ljubljana in drugi razred akt

Za „Narodni sklad“. Prijateljska družba pri „Križu“ ob godovanju gosp. obč. svetnika Josipa Turka 11. krov.

Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj. Na vabi g. dr. Iv. Oražna se je v sredo zvečer zbral v gostilni pri Trpincu na Tržaški cesti več naprednih somišlenikov, da se posvetujejo o ustanovitvi „Političnega in izobraževalnega društva“ za dvorski okraj. Po govorih dr. Oražna in Fr. Skulja, ki sta razložila pomen in namen snujočega društva, so zborovalci soglasno sklenili, da se naj čim najprej osnuje za dvorski okraj društvo, ki bo pod svojim okriljem združevalo vse narodno-napredne slike tega okraja. V pripravljalni odboru, ki ima sestaviti in vladu predložiti pravila ter poskrbeti za društvene prostore, so bili izvoljeni ti le gospodje: Dr. Ivan Oražen, Rudolf Est, Fr. Kragher, Milko Krapčev, Fr. Oblak, Iv. Ogorelec, Ferdo Primožič in Fr. Škulj.

Društva odvetniških in notarskih uradnikov za Kranjsko izredni občni zbor se vrši v nedeljo, dne 5. aprila dopoldne ob pol 10. v hotelu „Južni kolodvor“ (Seydl) v Ljubljani. Društvenike se prosi, da se poluostrešilno udeleže občnega zборa in s tem pokažejo zanimanje za društvo in stanovsko organizacijo. Ako se priglasi dovolj udeležencev, se vrši po občnem zboru skupno košilo, kuvert à 3 K. Prijave naj se po dopisnicu naslavljajo na društveno vodstvo.

Deželno in gospodje pomočno društvo „Rdečega križa za Kranjsko“ ima 28 t. m. ob 6. zvečer v knjižnici kr. dež. viade (II. nadstropje) svoj redni občni zbor. Po § 11. dražvenih pravil je občni zbor sklepene ob navzočnosti najmanj 30 članov.

Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ je priredilo na čast vsem Pepecom in Pepčkom v sredo zvečer v restavraciji „Narodnega doma“ zahaven večer, ki je v vsakem oziru uspel izborni. Pevski zbor je z izvrstnim petjem pokazal, da se lahko kosa z vsakim pevskim zborom, pa tudi kvartetu in solopjetje je želo zasluženo poohvalo in priznanje. Komična igra „Nova kura“, ki so jo proizvajali gg. Lumbar, Zirkelbach in Zor, je vzbudila mnogo prisravnega smeha. — Kakor čujemo, namerava „Zvon“ pogosto pirejati zabavne večere v raznih krajin mesta, kar vsak njegov prijatelj gotovo pozdravi z veseljem.

O razmerah na ljubljanski glavni pošti. Pod tem zaglavjem smo ožigali v zadnji številki našega lista čudno postopanje poštne uprave, ki je na glavni pošti skrčila število osebja. Ker je hkrat tudi „Slovenec“ posvetil tej stvari nekaj novic in jih zasukal, kakor je to naveda pri njem, po svoje, in se v teh novicah očita po krikti tukajšnjemu ravnateljstvu, češ, da je cno zakrivilo to restringiranje, poudarjam, da lete naša očitanja na centralno poštno upravo na Dunaju in na tržaško poštno ravnateljstvo, ki je, kakor smo se informirali, izdalo tak ukaz.

Mostič pri deželnim prisilnim delavnikom je za javni promet zaradi trohljivosti in nevarnosti zaprt. Le posameznim osebam je prehod dovoljen.

Prememba posesti. Hiši Ivan Grajžarjevih dedičev na Dunajski cesti je kupila „Zadružna zveza“ za 172 000 K.

Javna vinska pokušnja v tukajšnji deželni vinski kleti bo jutri, v soboto, ob pol 8 do pol 10. zvečer. Prihodnja pokušnja bo potem šele aprila zaradi nabave novih vinških vzorcev.

Poštne razmere v Sp. Šiški Na notico pod tem naslovom, priobčeno v sredo, se nam piše: Napadi na našo pošto so dostikrat popolnoma krivični. Tako tudi notica od srede, v kateri se ostro graja, da je bila v Novem mestu v soboto ob 4. pop. oddana nakaznica na naslov R. O. dostavljena v Sp. Šiški šele v ponedeljek. Kdaj pa naj bo dostavljena, ko se v nedeljo došče na nakaznice v slednici ministrskega ukaza ne dostavljajo več ob nedeljah, marveč naslednji dan. Na opominjo, kako se na tej pošti dela, ni drugačia odgovora kakor: vestno in pošteno.

Že zopet nesreča. V papirinci Leykam v Goričanah pri Medvodah je se ponesrečil tovarniški delavec V. Jurman iz Gor. Senice. V nedeljo, 15. t. m. ko je že celo noč delal, moral je zjutraj ob 8 zopet na delo. Mazal je stroje najbrž brez vsacega nadzorstva. Sodelavci so ravno, ko je imel Jurman roko v stroju, zavrteli stroj in Jurmanu je eden prst na roki odtrgalo, dva pa menda popolnoma zmečkal. Tu bi bilo priporočati, naj bi se ravnatelj Kissling malo več brigal za delavce in tovarno kakor pa za druge privatne stvari o katerih bom prihodnjič še več pisali. Ako mora delavec v soboto celo noč delati, v nedeljo zjutraj pa zopet na delo iti ne vemo, zakaj bi se samo Kissling sprečal. Naj tudi kaj dela, kakor je včasih moral. Gospod obrtni nadzornik prosimo malo več pozornosti na delavce.

Razstavo pletarskih del predi o. kr. pletarska šola v Dolskem v nedeljo, dne 22. t. m. v tukajšnjem šolskem poslopju. Vsi, ki se zanimali za provoč te domači, se vljudno vabijo na razstavo, da se prepričajo

dvignjena na hranilnico knjižico glasečo se na ime „Jožef Adam“, katero ime je bilo izmišljeno. Knjižice „Ljudske posojilnice“ z vlogo 1200 K, ki je bila naznana pri občnem zboru 1904, ni nikjer. Ves primanjkljaj znaša 4892 K 66 v., za katerega Velkavrh in njegov odbor nista mogla dati nobenega zadostnega pojasnila. Proti zapisniku je ugovarjal Koemur, češ da ni primanjkljaj, da se dela strašna kričica Velkavrh, možu kristalnočistih rok. G. Zore je povedal, da se je doslej dognalo, da je 18 udov, ki niso nikjer vpisani, da so kaj plačali dasiravno imajo knjižice s potrdilom, da so plačali. Navedel je tudi par zgledov: Uršula Tomec je plačala 20 goldinarjev in še posebej dala 100 goldinarjev, a te svote ni nikjer vpisane v knjigah bratovščine. Anton Dime je 20. maja 1903 plačal fratru Vehovou 50 K, ta tudi krom ni nikjer vpisanih. Fraučščani se izgovarjajo, da je imel ves denar v rokah prejšnji odbor, pa ne fraučščanska fratra, ki sta vodila knjige in račune. Da ni bilo primanjkljaj, tega ne more nihče trdit! Zapisnik se je nato odobil. Bratovščina je imela od 1. marca 1907 do 1. marca 1908 3610 K 59 v. dohodkov in 3613 K 09 v. stroškov, torej 2 K 50 v. primanjkljaja. Vse društveno premoženje znaša 9916 K 05 v. Prezgledovalci računov so našli vse knjige in račune zadnjega leta v popolnem redu, zato so se računi odobrili. Namesto izstopiških odbornikov gg. Skubic, Zorce in Zormanu so bili izvoljeni gg. Lovro Černe, Slavko Gärtner in Anton Seme; pregledniki računov so gg. Franc Hostnik, Martin Mezeg in Franc Šoukal. Nato so bili sprejeti sledenči nasveti: Po listih se objavi, da kdor se ne izkaže do 30. junija t. l., da je član, se ne bo smatral več kot tak. To naznailo se bo razglasilo tudi po vseh cerkvah na Kranjskem. S tem se hoče dognati število članov, kakor kažejo dosedanje skušnje, je treba pričakovati še marsikaj zanimivega v tem oziru! — Velkavrh je oprostil doneskov tudi premožne ljudi n. pr. očeta in mater župnika Kunaverja, neko Götz, ki je sedela na tisočkih. Sklene se, da se sprejmejo nazaj v bratovščino taki, ki že več let niso plačali, če poplačajo zaostanke prejšnjih let. Kdor po deželi plača samo stare doneske, dobri tudi po starem izplačano pogrebščino. Kdor je plačal prej enkrat za vselej 54 K ali manj, nai zdaj plačuje letnih 80 vinarjev, ali pa enkrat za vselej 30 K, če hoče, da dobri za pogreb po novem tarifu. Kdor ne bi hotel plačati, se mu po starem plača za pogreb, ki si naj ga sam preskrbi. Dosedanjemu odboru se izreče zavetica in zahvala za trud.

Akad. teh. društvo „Triglav“ v Gradeu je za tečaj 1908. izvolilo naslednji odbor: predsednik Šmid Kourad, cand. iur.; podpredsednik Zupančič Fran, stud. tehn.; tajnik Vredko Vladimir, stud. med.; blagajnik Ogorevc Martin, stud. med.; knjižničar Hrovat Anton, stud. med.; gospodar Polavšek Josip, stud. med.; odbornikov namestnik Dobrava Fran, cand. phil.; revizorja Pirnat Josip, cand. phil.; Stanku Mihail, stud. iur. Akad. teh. društvo „Triglav“ v Gradeu, I. izredni občni zbor akad. teh. društva „Triglava“ v Gradeu se vrši dne 20. t. m. ob pol 8. zvečer v prostorijah društva Heinrichstrasse 8/II.

Pregreša se 39letni Al. Brtoja iz Trsta. Nejbrž se mu je zgodila kaka nesreča.

Ljubeznični brat. Pred nekaj dnevi je brezposelnim mizarski pomočnik I. L. ukradel svojemu bratu hranilnico knjižico z logo 700 K in dvignil v hranilnici 200 K, potem pa položil knjižico nazaj na svoje mesto. Nato je povabil dva znance in žnjima popival ter napravil izlet v Domžale. Prišedni nazaj se je trojica vozila po mesti z izvoščenkou in se slednjic ustavila v neki gostilni na Martinovi cesti. Tu so se „prijetljiv“ sprišli in je L. udaril svojega tovarisa z vrčkom po glavi. Vmes je poseglj policija in L. ja aretoovala. Dobila je pri njem še 105 K denarja in ga izročila nazaj bratu.

Ljubeznični mož. Včeraj popoldne je zaprl Jakob Jakša, delavec, roj. 1858 v Vrtači, pristojen v Semič, okraj Črnomelj, v stanovanju svojo ženo Marijo, jo vrgel na tla in je zvezal z vrvjo roke in noge. Nato je vzel v roko britev, ji pokleknil na prsa ter ji grozil, da ji bo prerezal vrat. Vsled vpitju navzočega 3letnega sina je Jakša oduehal groziti z britvijo, toda suval je svojo ženo z nogami in se izrazil, da hoče jesti njen meso. Ženi se je slednjic posrečilo se izviti iz rok in mu uiti. Policija je sirovež aretovala in izročila o. kr. deželnom sodišču radi nevarne grožnje.

V ljubljanskem Praterju je postal življenje že zelo živahnino. Pošebo ob nedeljah je pravi eldorado otrok, pestun in vojakov. Včeraj proti 4. uri popoldne so imeli ti obiskovalci izredno zabavo. Ker občinstvo ni bilo nič posebno vneto si ogledovati „svetovno čudesa“, so si lastniki teh kazališč sami skočili v lase. Drug drugemu nevočljivi zaslužka so se začeli prepirati in obdajati s takimi psovki, da se je mimo doče občinstvo javno zgrajalo nad tem škandalom. Gospod zgrajal, kakor tudi njihovi uslužbeni, ki so

vsi pristni „kulturyolk“, bodo morali že vzeti na zahteve, da se morajo v Ljubljani obnašati dostojno, če hočejo kazati svoja svetovna čudesa in se s tem preživljati, sicer se jim pa prav lahko zgodi, da se jih požene tja, kadar so prišli. Toliko v blagohotno vpoštovanje!

Gledališki odsek „Ilirskega Šeko“ v Ilirski Bistrici priredi v prid društvene zastave v nedeljo 22. t. m. v hotelu „Ilirija“ gledališko predstavo. Sodeloval bo tamburaški odsek košanskega pevskega društva. Vprizor se „Brat Sokol“. Predprodaja vstopnic za sedež je v trgovini brata Fr. Samse proti primerenemu popustu. Kdor slučajno ni prejel vabila, naj se oglaši pri odboru.

Hrastnik. Moška in ženska družnica sv. Cirila in Metoda za Hrastnik in Dol zboruje privratak v nedeljo, dne 22. t. m. ob 4. uri pooldne v gostilni g. R. Ša. Na dnevnenem redu so med drugim volete od bora. Po zborovanju zaigrajo tamburaši „Narodne čitalnice v Hrastniku“. Tudi one, ki ne misijo še sedaj pristopiti k podružnici, vabi na udeležbo ustanovnega odbora.

Premena posesti. Iz Celja: Dvonadstropno hišo šolskega ravnatelja Jos. Weissa v Grabenovih ulicah kupila je gospa Simoničeva, vdova po raučniku oštirju Blažu Simoniču, za 51.000 K. — Tako je v Celju speteno posloplje več v slovenskih rokah.

Klerikalno rovarstvo. Iz šmarskega okraja se nam piše: V trgu Šmarju pri Jelšah nameravajo sezidati novo moderno šolsko poslopje. Vse predpriprave so že dognane in stavbeni načrti tudi odobreni. A šmarski nadučitelj Jurkovič, star in straten pristaš klerikalcev, je podprtih nekatere knete, da so rekurirali proti stavbi nove šolske zgradbe. Lep učitelj to! Seveda tudi dični naš poslanec, dr. Korošec, ta vmes spletktari. A vsa zadeva je že od ministra potrjena in vse spletkarenje ne bode imelo bogove kaj uspeha. Pa značilno je, kakšne „pospeševatelje“ ljudske naobrabe še imamo dandanes!

Zaradi 5 K. Povodom konkurza mariborskoga trgovca s papirjem Platzerja so našli zapisan v knjigah tudi dolg 5 K 40 v na ime 76letnega gostilničarja v Ciglencih Fr. Draša, dasi je ta bil dolg že zdavnato poravnal, le potrdila ni mogel brž najti. Ko je vsled tega prišel ekskurator v hišo ter hotel 6letni Draševi ženi zapleniti v postelji skriti denar, je staršek ekskuratorja potegnil za ovratnik, da je padel po tleh. Staršek je bil vsled tega obsojen na en mesec ječe, žena pa na 14 dni zapora.

V novem ministrstvu na Norveškem imajo večino radikalci.

Atentat na poslanca Pernerstorferja. Včeraj je na Dunaju v temni veči pričal 35letni Pollak poslanec in glavnega urednika Pernerstorferja ter streljal nanj iz revolverja. Pernerstorfer je lahko ranjen na levi roki. Atentator si je na mestu pognal kroglo v glavo. Dognalo se je, da se je Pollaku zmedel duh ter si domišljeval, da sta Pernerstorfer in dr. Adler kriva, da ne more dobiti službe.

Strašna mati. Na Dunaju je bila obsojena Roza Bohaček v 7letno ječe, ker je svojo 3letno hčerkko do smrti trpinčila.

O gospoj Toselli, bivši saški princeznin, se je raznesla vest, da se misli ločiti od svojega moža, ker se neprestano prepričata. Njen novi prijatelj je pisatelj Lequeux. Gospa Toselli se veste brzjavno dementira.

Cuudna ljubljanska drama. V ogrski vasi Seronči je zalobil oroznik Veges svojo ljubico v intimnem objemu z nekim drugim mladenčem. Dogodek je najprej fotografiral, potem pa ustrelili nezvesto ljubico, svojega tekmeča in konec že sebe.

Silovit vihar razsaja že dva dni ob spodnji Savi in Donavi. Blizu Zemuna sta se potopili dve z lesom natovorjeni ladji.

Srbški cerkveni kongres je sklican na dan 20. t. m. (starega kaledarja) v Karlove.

Vojški dopusti ob žetvi. Cesar je odredil, da se letosne poletje napravi tritedenski odmor v vojaški vežbah, da dobre kmečki sinovi dopust za časa žetve.

Obsojen sodnik. Sodni pristav na Dunaju, 56letni dr. Rischanek, straten klerikalec, je bil obsojen v šestmesečno ječe, ker je oskrnil 8 malih deklej, katerim je bil jeroš.

Zavrnjeno odlikovanje. Komitativni notar v Vel. Varadinu, Hollósy, je odklonil srebrni zasluzni križec, ki mu je bil podeljen za 48letno službovanje. Hollósy je izjavil, da je tako odlikovanje le za dvorne lakaje.

Kredit za novi rusko vojno brodovje odklonjen. Komisija v ruski dumi za deželno brambo je odrekla vladu kredit za zgradbo novih oklopnic.

Kap je zadeba v Palermu bivšega predsednika ustavovernega veleposelstva na Češkem grofa Ožbalta Thun-a.

Telefonsku in brzjavno poročila.

Slovensko-romanski blok. Dunaj, 20. marca. Slovensko-romanski takozvani blok je osnovan.

Ža predsednika je izvoljen hrvaški poslanej vitez Vuković, za podpredsednika pa romunski poslanej dr. Onciu.

Predlogi v seji slovensko-romanskega bloka.

Dunaj, 20. marca. V seji vseh nemških članov proračunskega odseka bo dr. Korošec v imenu Slovencev stavljal predlog, naj se takoj ustanovi slovenska pravna fakulteta, naj se prizna v Avstriji veljavnost na zagrebščem vseučilišču položenih izpitov in naj se razpiše stipendije za izobraževanje bodočih slovenskih vseučiliščnih profesorjev. Italijan Conec bo predlagal, naj se prizna veljavnost na laških univerzah položenih izpitov in da se takoj osnuje v Trstu italijanska pravna fakulteta. Hrvatski poslaneck Vuković bo predlagal rezolucijo, naj se v Cislitvaški priznajo za veljavne izpitki, ki se polože na univerzi v Zagrebu.

Konference mladočake in agrarne stranke.

Dunaj 20. marca. Vsi češki poslanci, ki so bili na Dunaju, so odpotovali v Prago, da se udeleže konference mladočake in agrarne stranke, ki se prične jutri v Pragi.

Seja nemške devetorice odpovedana.

Dunaj

Sarg glicerin mijo
stirjeno in tekoče
zapravljena kremo
belo in nežna.
Doba za povez.

Shujšanje

zabranjuje Scottova emulzija. To je najboljše lečilo in živila za otroke in dobesed zdravja vsega malemu ljubljenčku, kakor jo je dokazano provzročila že tisočem. Scottova emulzija ustvari shujšanje, tvori

zdravo, trdno meso

in daje otrokom veselje do življenja. Kakor hitro otrok kaj poboli, pa mu neutegnoma daje "Scotta". Vsaka steklenica

Scottova emulzija

obsegata enake, najnejše in najuspešnejše sestavine v vedno enakem znanstveno priznanim razmerju.

Izvorna steklenica

2 K 50 vlm.
Naprodaj po vseh 12 lekarnicah.

Zahvala.

Dramatični odsek Narodne čitalnice v Kranju je imel v nedeljo, dne 15. marca t. l. v prostorih podpisanega društva predstavo »Změšnjava na zmešnju v okt. ter namenil ves čisti dohodek ljudski knjižnici naše Narodne čitalnice. Zahvaljujemo se torej s tem slavnemu dramatičnemu odseku, kakor tudi pevskemu odseku bratske nam Narodne čitalnice v Kranju za to povsem dobro uspelo prireditve: ravnotvorno izrekamo tem potom najiskrenjež zahvalo vsem dragim gostom iz Kranja za njihovo udeležbo in podporo, posebno pa vsem gospodom igralcem in gospicam igralkam za njihov trud in delovanje, da je prireditve izpadla tako sijajno.

Odbor Narodne čitalnice v Školji Loka
dne 19. marca 1908.

Borzna poročila. Ljubljanska

"Kreditna banka v Ljubljani".
Uradni kurz dun. borze 20. marca 1908

	Denar	Blago
42% majska renta	97 70	97 90
42% srebrna renta	99 60	99 80
4% avstr. kronska renta	97 80	98—
4% zlata	116 75	116 95
4% ogrska kronska renta	93 80	94—
4% zlata	111 90	112 10
4% posojilo dež. Kranjske	97 75	98 75
4% posojilo mesta Split	100 10	101 10
4% Zadar	99 10	100 10
4% posojilo 1902	98 85	99 85
4% češka dež. banka k. o.	97 95	98 15
4% zast. pisma gal dež. hipotečne banke	97 95	98 15
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	99 50	100 50
4% zast. pisma Innenst. hranilnice	102 85	103 85
4% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	99—	100—
4% z. pis. ogr. hip. ban.	99 25	100 25
4% odi. ogr. takalnih železnic d. dr.	98 50	99 50
4% obl. češke ind. banke	99 75	100 75
4% prior. lok. želez. Trst	99 90	—
Poreč	98 75	99 75
4% prior. dolenjskih žel.	297 85	299 85
3% prior. juž. žel. kup.	99 10	100 10
4% avstr. pos. za žel. p. o.	150 65	154 50
Srečke	262 75	266 75
Srečke od 1. 1860/5	148—	152—
" tiskske	273—	279—
" zem. kred. i. emisije II.	260—	275—
" ogrske hip. banke	246 85	252 85
" srbske à frs. 100— turške	101—	107—
Basilika srečke	188 45	189 45
Kreditne	21 40	23 40
Inomoške	454—	464—
Krakovske	111—	—
Ljubljanske	62 75	68 75
Avstr. rdeč. križa	51 75	53 75
Ogrs.	28 35	30 35
Rudofove	68—	72—
Salcburške	110—	—
Dunajske kom.	505 50	515 50
Delnice	142 75	143 75
Južne železnice	670—	671—
Državne železnice	1717—	1727—
Avstr.-ogrskie bančne deln.	639 75	640 75
Avstr. kreditne banke	765 50	766 50
Alpinske montan	240—	243—
Premogokop v Mostu (Brück)	732—	736—
Alpinske sladkorne družbe	659 25	660 25
Praške žel. ind. dr.	266 7—	268 6—
Rima-Murányi	537—	538—
Trboveljske prem. družbe	278—	280—
Avstr. orožne tovr. družbe	556—	562—
Ceske sladkorne družbe	173—	175—
V. u. u. c.	11 35	11 39
C. kr. cekin	20 franki	19 1C
20 marke	23 48	23 54
Sovereigns	24—	24 06
Marke	117 60	117 80
Laški bankovci	95 70	95 90
Rubliji	2 50	—
Dolarji	4 84	5—

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 20. marca 1908.

Termin

Pšenica za april za 50 kg K 11 75
Pšenica za oktober za 50 kg K 9 82
Rž za april za 50 kg K 10 67
Korza za maj 1908 za 50 kg K 6 71
Oves za april za 50 kg K 7 78

Efektiv.

Nespremenjeno.

Meteorologično poročilo.					
Marec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura °C	Vetrovi	Nebo
18.	9. zv.	727 0	14	sr. szah.	deč
19.	7. zj.	727 8	0	sl. jug	oblačno
	2. pop.	729 8	43	"	"
	9. zv.	732 7	31	sr. srahod	"
	20.	7. zj.	734 1	17	brezvetr.
		734 1	100	sr. ssvzh. del.	jasno

Vrh nad morjem 904. Srednji zračni tlak 760,0 mm.

Brivski pomočnik
se sprejme v stalno službo.
FRAN FERK, Domžale.

Za šivilje!

Skoraj nov šivalni stroj
se predra. 977—3

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Mesečna soba

lepo meblirana, s posebnim vhodom in razgledom na ulico, se odda 1 ali 2-ma gospodoma.

Več se pozive na Starem trgu stev. 9, II nadstropje. 804—6

Najboljše srajce

belo in barvaste, za gospodo so s znamko "labud".

Ivan Bellă, gostilničar

1020

Mesečna soba

v bližini sodišča, meblovana ali ne meblovana se izče.

Ponudbe s ceno na uprav. „Slov. Naroda“ do 20. t. m. 949—3

Anton Šarc
Sv. Petra cesta št. 8 v Ljubljani.

Opozarjam

da sem v svoji parni pralnici in svetlolikalnici uvedel popolno nov sistem, prevzame se neoprano perilo in se izdeluje kakor bi bilo novo. — Prevzemajo se srajce, ovratniki, bluze, zastori in tudi drugo fino perilo.

Za točno in najboljšo postrežbo jamčim ter prosim za mnogobrojno udeležbo

Anton Šarc
svetlolikalnica, Holodvorske ulice št. 8.

Gospicam se daje v svetlolikanju pouk. Uajenke se sprejmejo.

Samo 6 dni

Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Gazel, Pariz, Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine samo

849—8

Ed. Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana

v novi hiši „Kmetijske posojilnice“, nasproti gostilne pri „Tigrovem“

Opreme za neveste

Domač izdelek.
Zelo niske cene.

971—2

Podružnica v Spljetu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Podružnica v Celovcu.

Del. glavnica K 2.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Reservni fond K 200.000.

priporedba

k žrebuju 2. marca po K 15%.

glavni dobitek K 300.000.

k žrebuju 1. aprila po K 7%.

glavni dobitek K 180.000.

Obo promese skupaj le K 21.

Absolventinja trgovskega tečaja z dobro predisobrasbo želi službe kot

kontoristinja (praktikantinja.)

Prijazne ponudbe se prosijo pod

delavnost "poste restante, Ljubljana."

996—2

Izurjene 1017—1

šivilje se sprejmejo tukaj za stalno.

učenke.

Angela Stich

šivilja, Škofove ulice 11 b), parter.

Glavnik za barvanje las!

Z navadnim česanjem izpremenimo sive ali rdeče lase v pristno svetlo plave, rjave ali pa